NIEZBĘDNIK PRAWNY

ZMIANY W PRAWIE DROGOWYM

Najbardziej surowe przepisy w historii

Dane aktualne na dzień 20 kwietnia 2026 r.

NIEODPŁATNE USŁUGI
-POMOC PRAWNA
-PORADY OBYWATELSKIE
-MEDIACJA

Ministerstwo Sprawiedliwości

Zadanie publiczne jest finansowane ze środków budżetu państwa otrzymanych z Miasta Rybnika w 2026 roku

Spis treści

Wstęp.....2

I.Zaostrzenie przepisów: nielegalne wyścigi, drift i surowe kary 3

II. Surowszy system kar dla kierowców: prędkość, recydywa i punkty karne 5

III. Rewolucja w badaniach technicznych pojazdów i pełna cyfryzacja kontroli 7

IV.Samochody z zagranicy – co się zmienia?.....9

V.Młodzi kierowcy, rowerzyści i użytkownicy hulajnóg.....10

Podstawa prawna.....15

Wstęp

W bieżącym 2026 roku kierowców czekają poważne zmiany w przepisach ruchu drogowego. Z jednej strony, nowe przepisy będą bardziej opresyjne: znacznie zaostrzone zostaną kary za przekroczenie prędkości, a także rozszerzone przepisy dotyczące rowerzystów i hulajnóg. Z drugiej zaś, możliwe będzie uzyskanie prawa jazdy już w wieku 17 lat. Część z nich weszła w życie pod koniec stycznia br., kolejne wchodzą w życie już 3 marca 2026 roku, a niektóre kilka miesięcy później. To największe zmiany przepisów ruchu drogowego od lat, dlatego warto je dokładnie prześledzić.

Nowe zasady z założenia w mniejszym lub większym stopniu dotyczyć będą wszystkich uczestników ruchu, niemniej w szczególności objęci nimi zostaną:

- 17-latkowie ubiegający się o prawo jazdy kat. B,
- kierowcy znajdujący się w okresie próbnym,
- wszyscy kierowcy – z uwagi na ostrzejsze kary za recydywę w przypadku popełnianych wykroczeń,
- rodzice i opiekunowie dzieci jeżdżących na rowerach i hulajnogach elektrycznych,
- właściciele pojazdów – z uwagi na ostrzejsze przepisy związane z dokonywaniem badań technicznych użytkowanych pojazdów.

I. Zaostrzenie przepisów: nielegalne wyścigi, drift i surowe kary

Nielegalne wyścigi uznawane będą za przestępstwo

Od 29 stycznia 2026 roku udział w nielegalnym wyścigu nie jest już wykroczeniem. Od teraz jest to przestępstwo, za które grożą bardzo surowe konsekwencje. Co bardzo ważne, karę za udział w nielegalnym wyścigu ponosi nie tylko kierowca, ale także jego organizator i wszyscy pomagający w jego organizacji.

Widz także może dostać mandat!

Nowe przepisy obejmują również widzów świadomie obecnych na nielegalnym wyścigu. W ich przypadku potencjalna kara jest jedynie grzywna.

Całkowity zakaz driftu i „palenie gumy”

Od 2026 roku drift na drodze publicznej jest wprost zakazany. Za:

- celowe wprowadzanie auta w poślizg, popularny „drift”,

- celową utratę styczności kół z nawierzchnią, popularne „palenie gumy”,

grozi:

- mandat min. 1500 zł,
- 2500 zł w przypadku stworzenia zagrożenia w ruchu,
- zatrzymanie prawa jazdy na miejscu.

Ponadto, sam drift może być potraktowany jako element nielegalnego wyścigu, co oznacza odpowiedzialność karną, a nie tylko mandat.

Wypadek podczas wyścigu oznacza bardzo surowe kary

Jeśli w czasie nielegalnego wyścigu dojdzie do wypadku, który skończy się ciężkimi obrażeniami lub śmiercią, kierowcy grozi od 1 do 10 lat więzienia.

Jeśli kierowca:

- był pijany – miał ponad 1,5 promila alkoholu we krwi,
- był pod wpływem narkotyków,
- uciekł z miejsca zdarzenia,

minimalna kara wynosi:

- 3 lata więzienia (ciężkie obrażenia),
- 5 lat więzienia (śmierć).

Możliwy przepadek samochodu

Sąd może, a w niektórych sytuacjach musi, orzec przepadek pojazdu, którym popełniono przestępstwo. Dotyczy to m.in.:

- jazdy po alkoholu, w razie przekroczenia stwierdzenia zawartości co najmniej 1,5 promila alkoholu we krwi,

- udziału w nielegalnym wyścigu,
- rażącego łamania zasad bezpieczeństwa.

Jeśli auto nie było wyłączną własnością sprawcy – możliwa jest nawiązka do 5000 do 500 000 zł.

Zloty i spotkania motoryzacyjne – nowe zasady

Każde spotkanie:

- powyżej 10 samochodów,
- na ogólnodostępnym terenie,

musi być zgłoszone do gminy. Brak zgłoszenia oznacza:

- dla organizatora: 2000–5000 zł grzywny,
- dla uczestników i widzów: mandaty,
- za utrudnianie ruchu: co najmniej 1000 zł.

II. Surowszy system kar dla kierowców: prędkość, recydywa i punkty karne

Utrata prawa jazdy za przekroczenie prędkości o ponad 50 km/h również poza obszarem zabudowanym

W przypadku systemu karania kierowców, najważniejszą zmianą jest możliwość trzymiesięcznej utraty prawa jazdy również za szarżowanie poza obszarem zabudowanym. Do tej pory takie sankcje groziły za przekroczenie prędkości o ponad 50 km/h wyłącznie w obszarze zabudowanym. Od 3 marca 2026 roku lista zostaje rozszerzona o jednojezdniowe drogi dwukierunkowe poza obszarem zabudowanym,

gdzie domyślnie obowiązuje limit 90 km/h. Drogi dwujezdniowe, drogi ekspresowe i autostrady nie będą objęte tym obostrzeniem.

Podwójna wysokość mandatu za powtórne wykroczenie

Według nowych przepisów, to samo wykroczenie popełnione w przeciągu dwóch lat traktowane będzie jak recydywa i karane mandatem w podwojonej wysokości – czyli zamiast 200 zł kierowca otrzyma 400 zł.

Brak kasowania punktów karnych po roku od wykroczenia

Znacznie trudniej będzie "wyzerować" konto punktów karnych, niż ma to miejsce dotychczas. Obecnie punkty karne przypisane są do konkretnego wykroczenia i kasują się po upływie roku od opłacenia mandatu. Oznacza to, że każde wykroczenie nalicza się oddzielnie. Od 2026 roku punkty karne kasują się dopiero po 12 miesiącach od ostatniego wykroczenia, a nie – jak dotychczas – od każdego mandatu osobno.

Ponadto, nie będzie już możliwości redukcji punktów karnych w postaci specjalnych kursów. Do tej pory było to możliwe, a odbycie dobrowolnego kursu redukcyjnego pozwalało wyczyścić konto o 6 punktów karnych.

Znacznie poważniejsze konsekwencje prowadzenia pojazdu pomimo zatrzymanego prawa jazdy

Ważną zmianą jest poważniejsze traktowanie kierowców, którzy poruszają się samochodem pomimo zatrzymanego prawa jazdy. Nie będzie przy tym miało żadnego znaczenia, z jakiego powodu kierowca stracił prawo jazdy – sankcje będą jednakowe dla wszystkich.
Aktualnie, jeżeli ktoś zostanie przyłapany na prowadzeniu pojazdu pomimo zakazu, kończy się to zazwyczaj przedłużeniem okresu banicji.

Po wprowadzeniu zmian, każdy złapany na gorącym uczynku kierowca będzie miał automatycznie cofnięte uprawnienia, co będzie oznaczało konieczność odbycia kursu nauki jazdy od początku. Ponadto, nie od razu, a dopiero po upływie co najmniej 5 lat. Prowadzenie samochodu z cofniętymi uprawnieniami traktowane będzie już nie jako wykroczenie, lecz przestępstwo.

Za złamanie jakich przepisów będzie grozić kara więzienia?

Kierowca w 2026 roku będzie mógł trafić do więzienia za:

- prowadzenie pojazdu po cofnięciu uprawnień (art. 180a k.k.) – kara pozbawienia wolności do 2 lat, zakaz prowadzenia pojazdów do 15 lat;
- prowadzenie pojazdu wbrew zakazowi sądowemu (art. 244 k.k.) – jako osobne przestępstwo, również z możliwością pozbawienia wolności;
- poważne skutki wypadków i inne zachowania o charakterze przestępczym – poza zwykłymi wykroczeniami.

Według danych Krajowej Rady BRD, ponad 25% wypadków śmiertelnych w Polsce wciąż ma związek z nadmierną prędkością. Surowsze kary mają więc zniechęcać do ryzykownych zachowań i uczyć odpowiedzialności za kierownicą.

III. Rewolucja w badaniach technicznych pojazdów i pełna cyfryzacja kontroli

Badania techniczne samochodów w 2026 roku – co dokładnie się zmieni?

Rok 2026 przynosi jedne z największych zmian w zakresie badań technicznych pojazdów od lat. Nowelizacja przepisów sprawia, że przegląd techniczny samochodu przestaje być formalnością, a staje się elementem systemowego nadzoru nad bezpieczeństwem ruchu drogowego. Kluczową rolę odgrywa pełna cyfryzacja oraz powiązanie badań technicznych z systemem CEPiK, ubezpieczeniem OC i historią szkód pojazdu.

Pełna cyfryzacja badań technicznych i CEPiK

Od 2026 roku wynik badania technicznego będzie zapisywany w Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców (CEPiK) w wersji znacznie rozszerzonej. Oznacza to, że brak ważnego przeglądu technicznego będzie natychmiast widoczny dla policji, Inspekcji Transportu Drogowego oraz innych organów kontrolnych. Kierowca nie musi być zatrzymany do kontroli drogowej – system sam sygnalizuje brak ważnego badania, więc zweryfikowane zostaną także samochody po prostu zaparkowane.

Nie będzie natomiast obowiązku ciągłości ważnego badania technicznego, jeżeli pojazd znajduje się poza drogą publiczną, np. na prywatnej posesji. Wymóg ważności badania dotyczy wyłącznie pojazdów uczestniczących w ruchu.

Co grozi za brak ważnego badania technicznego?

Większa wykrywalność to jedno, poważniejsze kary za przewinienia to drugie. Brak ważnego badania technicznego może mieć poważne i dalekosiężne skutki finansowe. W przypadku kolizji lub wypadku, ubezpieczyciel może ograniczyć wypłatę odszkodowania lub zastosować regres przy obliczaniu składki ubezpieczenia, jeżeli stan techniczny pojazdu miał wpływ na zdarzenie. Ponadto, sama jazda takim pojazdem może skończyć się jego formalnym wykluczeniem z ruchu do momentu wykonania przeglądu. Kierowca obciążony zostanie mandatem w przedziale od 1500 do 5000 zł. Co to oznacza dla kierowcy w praktyce?

- brak badania technicznego wykrywalny automatycznie,
- możliwy mandat,
- ryzyko problemów z ubezpieczeniem,
- brak dopuszczenia pojazdu do ruchu.

Samochód po kolizji lub wypadku – obowiązek dodatkowego badania technicznego

Nowelizacja przepisów wprowadzi obowiązek dodatkowego badania technicznego pojazdu po kolizji, a fachowo po tzw. szkodzie istotnej. Dotyczy to sytuacji, w których uszkodzeniu uległy elementy nośne, układ kierowniczy lub hamulcowy. Bez pozytywnego wyniku takiego badania pojazd nie uzyska ponownego dopuszczenia do ruchu.

Zmiana ma wyeliminować z dróg samochody naprawiane w sposób nieudolny, zagrażający bezpieczeństwu ruchu.

IV. Samochody z zagranicy – co się zmienia?

Od 2026 roku zmienią się zasady rejestracji samochodów sprowadzonych z zagranicy, a kluczową rolę zacznie odgrywać stan techniczny pojazdu i dane systemowe, a nie wyłącznie papierowe dokumenty. Nowe przepisy przewidują możliwość uznawania ważnych badań technicznych wykonanych w innych krajach Unii Europejskiej, pod warunkiem że spełniają one unijne standardy i mogą zostać zweryfikowane w systemach informatycznych. Jednocześnie cały proces rejestracji zostaje mocniej związany z bazą CEPiK, co oznacza większą kontrolę historii pojazdu, w tym wcześniejszych szkód istotnych.

Dla aut spoza Unii Europejskiej nadal wymagane będzie badanie techniczne przeprowadzone w polskiej stacji kontroli pojazdów. W praktyce nowe regulacje mają ograniczyć rejestrację samochodów w złym stanie technicznym, skrócić procedury administracyjne i zwiększyć bezpieczeństwo na drogach, ale dla przewoźników znaczenie utrudnią wprowadzenie do ruchu pojazdów o niejasnej historii.

V. Młodzi kierowcy, rowerzyści i użytkownicy hulajnóg

1. Prawo jazdy od 17 lat – najważniejsza zmiana

Jedną z kluczowych zmian planowanych na 2026 rok jest możliwość uzyskania prawa jazdy kat. B już od 17. roku życia.

Głównym motywem powstania tego pomysłu jest zwiększenie mobilności młodych osób, które w wielu regionach Polski mają ograniczony dostęp do transportu. W drugiej kolejności autorzy projektu zwracają uwagę

na wprowadzenie mechanizmów nadzoru i edukacji, które mają zmniejszyć ryzyko wypadków wśród młodych kierowców.

Młodzi kierowcy będą objęci szeregiem warunków i ograniczeń. Oto najważniejsze z nich:

- W celu wyrobienia Profilu Kandydata na Kierowcę (PKK) obowiązkowe jest przedłożenie w Wydziale Komunikacji pisemnej zgody rodzica lub opiekuna osoby niepełnoletniej.
- Po zdobyciu uprawnień, przez pierwsze 6 miesięcy lub do ukończenia 18. roku życia (w zależności, co nastąpi jako pierwsze), 17-latkowie będą mogli prowadzić samochód wyłącznie pod nadzorem doświadczonego kierowcy. Osoba ta musi mieć ukończone co najmniej 25 lat i posiadać prawo jazdy nieprzerwanie od co najmniej 5 lat – to najważniejsze założenia.
- Przed ukończeniem 18. roku życia młody kierowca może prowadzić samochód wyłącznie na terenie Polski. Nie może również podejmować pracy w roli kierowcy, np. kuriera lub przewozu osób.
- Młody kierowca zostanie objęty wydłużonym okresem próbnym, obowiązującym do czasu ukończenia 20. roku życia. W rzeczywistości będzie on trwał maksymalnie 3 lata od daty zdobycia uprawnień.
- Obniżenie progu wieku dotyczy jednak wyłącznie kategorii B – wszystkie pozostałe kategorie prawa jazdy można uzyskać na takich samych zasadach, jakie obowiązują aktualnie.

2. Czego 17-latek nie może po uzyskaniu prawa jazdy?

Po uwzględnieniu wszystkich możliwych warunków i ograniczeń przewidzianych dla kierujących 17-latków, nie będą mogli oni:

- prowadzić pojazdu bez opiekuna,
- prowadzić pojazdu po alkoholu (obowiązuje zerowy limit 0,0 promila we krwi),
- wyjeżdżać samochodem poza granice Polski,
- pracować jako kierowca zawodowy,
- przewozić pasażerów bez spełnienia warunków nadzoru.

3. Kary za nieprzestrzeganie powyższych ograniczeń będą surowe

Pamiętaj, że nowe regulacje przewidują również surowe konsekwencje dla 17-latków, którzy nie będą przestrzegać powyższych zasad, głównie jazdy pod nadzorem. Prowadzenie pojazdu bez obecności uprawnionego opiekuna będzie traktowane jak jazda bez uprawnień i może skutkować wysokim mandatem, cofnięciem uprawnień i orzeczeniem zakazu prowadzenia pojazdów.

4. Co grozi 17-latkowi za jazdę bez opiekuna?

- mandat,
- cofnięcie uprawnień,
- zakaz prowadzenia pojazdów,
- konieczność ponownego kursu.

5. Kursy reedukacyjne dla 17-latków

Znacznie poważniejsze będą również konsekwencje w przypadku otrzymania punktów karnych za popełnione wykroczenia. Nie licząc

wynikającego z obowiązującego okresu próbnego limitu 20 punktów karnych, po uzbieraniu 12 punktów młody kierowca będzie zobowiązany odbyć kurs reedukacyjny.

Kurs reedukacyjny będzie należało odbyć obowiązkowo maksymalnie 12 miesięcy od daty ostatniego popełnionego wykroczenia, za sprawą którego przekroczony został próg wspomnianych 12 punktów karnych. Taki kurs nie będzie równoznaczny z “wyzerowaniem” konta punktowego. Będzie zaś pełnił rolę sankcyjno-edukacyjną, tak aby odpowiednio dokształcić młodego kierowcę. Kurs będzie składał się z części teoretycznej, która obejmie m.in.:

- analizę najczęstszych przyczyn wypadków,
- skutki prawne i administracyjne wykroczeń,
- omówienie błędów popełnionych przez uczestników,
- zasady odpowiedzialności kierowcy w okresie próbnym.

a także części praktycznej, która obejmie jazdę na płycie poślizgowej, w tym:

- hamowanie awaryjne na wprost i w łuku,
- jazdę w zakrętach:
- z włączonym ESP,
- z wyłączonym ESP,
- ćwiczenia przy prędkościach 30, 40 i 50 km/h,
- ocenę reakcji kierowcy w sytuacjach nagłych.

Kursy będą organizowane przez Wojewódzkie Ośrodki Ruchu Drogowego oraz uprawnione do tego ośrodki. Koszt kursu będzie wynosił około 300 zł. Za zgłoszenie i opłacenie kursu reedukacyjnego odpowiedzialny będzie kierowca.

6. Co grozi za brak realizacji kursu reedukacyjnego?

Brak odbycia kursu reedukacyjnego w wyznaczonym terminie skutkuje cofnięciem uprawnień i koniecznością ponownego przystąpienia do kursu nauki jazdy. Kara jest zatem równorzędna np. z tą za jazdę bez wymaganego opiekuna.

7. Nowe przepisy dla rowerzystów i użytkowników hulajnóg

Na przełomie czerwca i lipca 2026 roku wejdą w życie istotne zmiany w przepisach dotyczących rowerzystów oraz użytkowników hulajnóg elektrycznych. Najważniejszą nowością jest obowiązek noszenia kasku ochronnego przez dzieci do 16. roku życia podczas jazdy na rowerze oraz urządzeniach transportu osobistego, czyli właśnie np. hulajnogach elektrycznych.

8. Kto płaci mandat – dziecko czy rodzic?

Za brak kasku u dziecka odpowiadać będzie wyłącznie rodzic lub opiekun, który musi liczyć się w takiej sytuacji z mandatem – od 20 do 100 zł.

9. Minimalny wiek korzystania z hulajnogi elektrycznej

Nowe przepisy podnoszą również minimalny wiek korzystania z hulajnogi elektrycznej do 13 lat, co ma ograniczyć liczbę wypadków z udziałem najmłodszych użytkowników. Zasada ta nie będzie obowiązywać w strefach zamieszkania, jednakże tylko pod warunkiem, że dziecko będzie znajdować się pod opieką osoby dorosłej. Jednocześnie ustawodawca doprecyzował status hulajnóg w ruchu drogowym – od 2026 roku będą one wprost objęte zasadami obowiązującymi rowerzystów, m.in. w zakresie pierwszeństwa na przejazdach.

10. Przewożenie dzieci

Doprecyzowano przepisy dotyczące przewożenia dzieci – dziecko do lat 7 będzie musiało obowiązkowo podróżować w kasku. Wyjątkiem będą jedynie sytuacje, kiedy dziecko będzie przypięte do fotelika lub przyczepy pasami bezpieczeństwa, lub kiedy konstrukcja pojazdu uniemożliwia użycie kasku. Zabronione będzie również przewożenie dziecka na rowerze z silnikiem spalinowym.

11. Obowiązek noszenia kasku – kogo dotyczy?

Zmiany dotyczące obowiązku noszenia kasku obejmują wyłącznie dzieci do lat 16. Starsi użytkownicy rowerów i hulajnóg elektrycznych nadal nie będą zmuszeni do ich zakładania. Ponadto, nowe przepisy nadal nie nakładają obowiązku rejestracji rowerów i hulajnóg elektrycznych. Celem zaktualizowanych przepisów jest przede wszystkim ochrona dzieci oraz uporządkowanie zasad ruchu.

Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 17 października 2025 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw
- Ustawa z dnia 4 grudnia 2025 r. o poprawie bezpieczeństwa ruchu drogowego (Dz.U. 2025 poz. 1872)

STOWARZYSZENIE "DOGMA" ZAPRASZA DO PUNKTÓW PORADNICZYCH PROWADZONYCH W RYBNIKU

Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej
Administracja Zasobu Budynków Nr 2, ul. Patriotów 90, Rybnik (Boguszowice Osiedle)
Poniedziałek - środa 9.00 - 13.00
Czwartek 12.00 - 16.00
Piątek 8.00 - 12.00

Punkt Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego
Dom Kultury Niedobczyce, ul. Barbary 23, Rybnik (Niedobczyce)
Poniedziałek 14.00 - 18.00
Wtorek - piątek 9.00-13.00

Punkt Nieodpłatnego Poradnictwa Obywatelskiego
Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Psychoterapii
ul. Bolesława Chrobrego 16, Rybnik (Śródmieście)
Poniedziałek, piątek 8.30 - 12.30
Wtorek - czwartek 14.00 - 18.00 (Środa: mediacje)

PORADY UDZIELANE SĄ RÓWNIEŻ W PUNKTACH:

Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej
Budynek Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności
ul. Bolesława Chrobrego 39, Rybnik (Śródmieście)
Poniedziałek - piątek 8.00 - 12.00 (Poniedziałek: prawo rodzinne, czwartek: mediacje)

Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej
Budynek Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji - Centrum Rekreacji i Rehabilitacji "Bushido"
ul. Floriańska 1, Rybnik (Maroko-Nowiny)
Poniedziałek - piątek 14.00 - 18.00 (Wtorek: mediacje, piątek: prawo karne)

ZAPISY NA PORADY

- telefonicznie pod nr tel. 32 43 92 239 w godzinach pracy urzędu
- elektronicznie, pisząc na adres e-mail: pomocprawna@um.rybnik.pl lub poprzez stronę https://zapisy-np.ms.gov.pl/
- osobiście – w Urzędzie Miasta Rybnika, ul. Bolesława Chrobrego 2, pok.213 (w godzinach pracy urzędu)

NIEODPŁATNE USŁUGI
-POMOC PRAWNA
-PORADY OBYWATELSKIE
-MEDIACJA

Ministerstwo Sprawiedliwości

Zadanie publiczne jest finansowane ze środków budżetu państwa otrzymanych z Miasta Rybnika w 2026 roku